

Bí Mật Thoát Nghèo

ကုသိုလ်
လောက
ဗျူဟာ

MatTamKy.Com

LỜI MỞ ĐẦU

Cuốn sách này không phải là một bản cáo trạng, cũng không phải là một lời phán xét, mà là một nỗ lực chân thành để thấu hiểu những logic, những suy nghĩ, và những hành động ẩn sâu trong cuộc sống của người nghèo.

Tôi đã chứng kiến những vòng xoáy nghèo đói, những vất vả mưu sinh, những lo toan thường nhật đè nặng lên vai mọi người. Tôi hiểu rằng nghèo đói không chỉ là sự thiếu thốn vật chất, mà còn là sự thiếu hụt cơ hội, sự hạn chế về kiến thức và kỹ năng, và trên hết, là sự mất mát niềm tin vào bản thân và tương lai.

Trong cuốn sách này, tôi đã cố gắng phơi bày những logic, những suy nghĩ, và những hành động thường thấy ở người nghèo, không phải để chỉ trích, mà để cùng nhau tìm hiểu nguồn gốc của những vấn đề đó. Bởi tôi tin rằng, chỉ khi thấu hiểu, chúng ta mới có thể cùng nhau tìm ra giải pháp.

Tôi không đưa ra những lời hứa hão huyền về một cuộc sống giàu sang, mà chỉ mong muốn chia sẻ những góc nhìn, những suy ngẫm, và những kiến thức có thể giúp người nghèo thay đổi tư duy, nắm bắt cơ hội, và từng bước cải thiện cuộc sống của họ.

Hành trình thoát nghèo là một hành trình dài và gian nan, đòi hỏi sự nỗ lực không ngừng, sự kiên trì bền bỉ, và trên hết, là niềm tin vào chính mình. Tôi hy vọng cuốn sách này sẽ là một người bạn đồng hành, một nguồn động lực, và một ngọn hải đăng soi sáng con đường phía trước cho những ai đang khao khát vươn lên thoát khỏi đói nghèo.

Hãy cùng tôi bước vào hành trình thấu hiểu logic tầng lớp dưới của người nghèo, để từ đó, chúng ta có thể chung tay xây dựng một xã hội công bằng và thịnh vượng hơn cho tất cả mọi người.

PHỤ LỤC

Phần 1: Tư Duy Người Nghèo

1. Tư duy đói khát.....	01
2. Người nghèo chỉ có một quả trứng.....	03
3. Người nghèo ở vị trí bất lợi	05
4. Người nghèo là kẻ yếu mãi mãi	06
5. Người nghèo là nền tảng của xã hội	08
6. Người nghèo là một loại tài nguyên	09
7. Người nghèo bị chi phối	11
8. Người nghèo không an toàn	14
9. Người nghèo dễ bị lừa	17
10. Người nghèo lao động không ngừng	19
11. Ân nghĩa của người nghèo	21
12. Người nghèo là con ốc vít	23
13. Người nghèo có tầm nhìn hạn hẹp	25
14. Người nghèo tiếp máu cho người giàu	27
15. Người nghèo làm giàu sau	29
16. Người nghèo không nên mang ơn	30
17. Người nghèo ảo tưởng về hiện đại hóa	32

18. Người nghèo phải phấn đấu	34
-------------------------------------	----

Phần 2: Con Đường Làm Giàu

1. Phẩm chất tạo ra của cải	36
2. Dựa dẫm người khác không thể đi xa	38
3. Người nghèo phải có tư tưởng	40
4. Người nghèo phải có đam mê	42
5. Người nghèo thì còn sợ gì?	44
6. Người nghèo coi trọng tay nghề	45
7. Người nghèo có tính cách mạng	47
8. Biến ảo tưởng thành lý tưởng	48
9. Luôn giữ vững ý chí chiến đấu	50
10. Làm giàu là một việc khổ sai	52

Phần 3: Cạm Bẫy và Sai Lầm

1. Vòng tròn của người nghèo	55
2. Người nghèo thích “làm công ăn lương”	58
3. Người nghèo không nỡ bỏ thứ vô dụng	60

4. Người nghèo giúp người khác khởi nghiệp	62
5. Người nghèo chỉ nghĩ trước mắt	64
6. Người nghèo bị lựa chọn	67
7. Người nghèo mơ ước trở thành ngôi sao	68
8. Người nghèo an phận thủ thường	70
9. Người nghèo chỉ biết chạy theo	71
10. Người nghèo đi trước thời đại	72
11. Người nghèo không biết thời thế	73
12. Người nghèo ham muốn đầu tư	75

Phần 4: Quản Lý Tài Chính

1. Đừng dễ vay tiền	77
2. Người nghèo sơ suất trong kế hoạch	80
3. Sự nghiệp là khoản đầu tư tốt nhất	81
4. Đầu tư làm giàu cần có phẩm chất	82
5. Kiếm tiền có kế hoạch	84
6. Nắm bắt quyền chi phối	86
7. Làm một việc thấu đáo	88
8. Kiên trì là chiến thắng	91

Phần 5: Thái Độ Sống

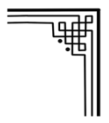
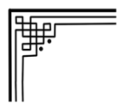
1. Dám làm việc lớn	93
2. Dám đi ngược xu thế	95
3. Thành công nhờ tích lũy từng ngày	98
4. Từ bỏ khó hơn nắm bắt	101
5. Đừng coi thường việc nhỏ	103
6. Tiết kiệm là một đức tính tốt	106
7. Người nghèo đừng tỏ ra nghèo	109
8. Không ai tin người nghèo nói	111

Phần 6: Công Bằng Xã Hội

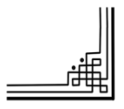
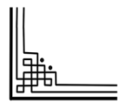
1. Công bằng là tương đối	112
2. Mặt trái của tài phú	115
3. Người giàu nên đóng thuế nhiều hơn	117
4. Tài sản bất chính của người giàu	120
5. Người nghèo mua được gì	124
6. Người nghèo đừng ồm ầu	126
7. Người nghèo đừng gây chuyện	129

Phần 7: Suy Ngẫm Về Xã Hội

1. Người nghèo phải nhẫn nhịn	131
2. Người nghèo muốn làm đại ca	133
3. Khí phách của người nghèo	136
4. Người nghèo dễ dàng đổ mồ hôi	138
5. Lòng tham của người nghèo	140
6. Sự thô lỗ của người nghèo	142
7. Người nghèo dễ đi đến cực đoan	144
8. Người nghèo thích sự bình đẳng	145
9. Người nghèo muốn làm người giàu mới nổi	146
10. Người nghèo lại sợ nghèo	149
11. Người nghèo làm màu, người giàu làm sang	150
12. Người nghèo đeo vàng	152
13. Sự phù phiếm của người nghèo	153
14. Sự giải trí của người nghèo	154
15. Danh thiếp của người nghèo	156
16. Người nghèo xem TV	157
17. Quy tắc lớn hơn đạo đức	159

18.	Giá trị của người lao động trí óc	161
19.	Nâng cao năng lực bản thân	164
20.	Giáo dục là khoản đầu tư lớn nhất	167
21.	Người nghèo sợ mất bát cơm	169
22.	Người nghèo hưởng lợi từ tự do	171
23.	Không có ai trường sinh bất lão	173
24.	Kiểm tiền là một niềm vui	175
25.	Công việc là một cách sống	177
26.	Hạnh phúc và tiền bạc	178
27.	Người nghèo đừng để bị dọa nạt	180

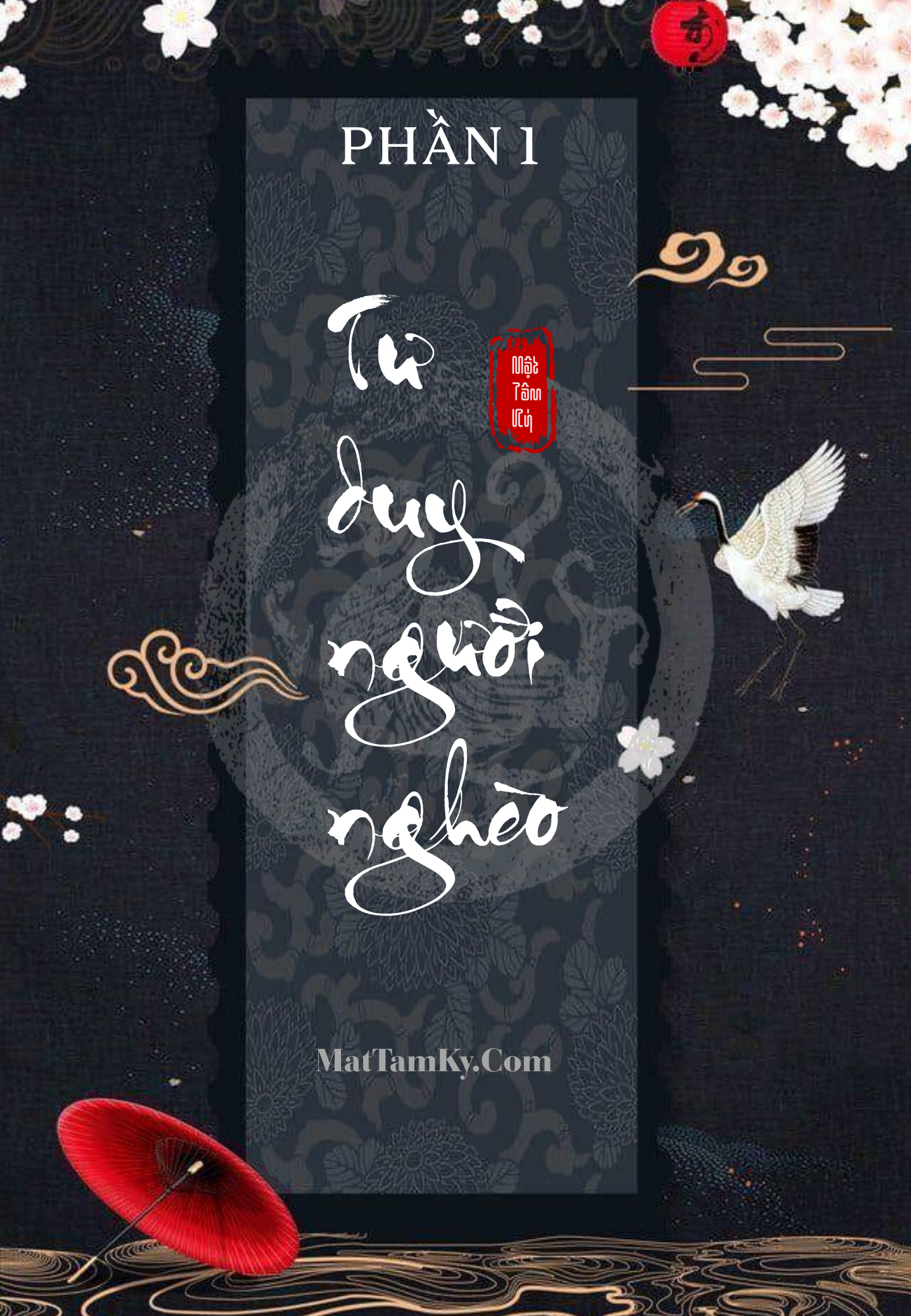

PHẦN I

Tu dang người nghèo

MatTamKy.Com

Tư Duy Đói Khát

Truyền thuyết kể rằng có một phương pháp bẫy khỉ đó là: khoét hai lỗ trên một tấm ván gỗ, vừa đủ để khỉ thò tay vào. Phía sau tấm ván đặt một ít đậu phộng. Khi nhìn thấy đậu phộng, liền thò tay vào lấy. Kết quả, bàn tay nắm chặt lấy đậu phộng, không thể rút ra khỏi lỗ. Khi cứ thế nắm chặt lấy đậu phộng của mình, bị người ta dễ dàng bắt đi.

Thật tội nghiệp cho con khỉ!

Nguyên nhân nó gặp nạn là do quá coi trọng thức ăn, mà không nghĩ đến việc mọi thứ trên đời đều có rất nhiều khả năng. Hoàn cảnh của người nghèo cũng thường như vậy.

Người nghèo thiếu tiền, điều này không cần phải nói. Thiếu tiền mang lại cho người nghèo nỗi đau khổ sâu sắc, điều này cũng không cần phải nói. Do đó, người nghèo cần tiền, càng không cần phải nói.

Thiếu tiền đến mức sợ hãi, người nghèo rất dễ coi trọng tiền bạc quá mức. Quá chú trọng vào tiền bạc, dễ dàng bỏ qua những thứ khác ngoài tiền, kết quả là người nghèo thu được rất ít, mất mát rất nhiều.

Tổn hại về tinh thần do thiếu tiền mang lại thường đáng sợ hơn cả sự thiếu thốn về vật chất.

Jack London trong tiểu thuyết "Tình yêu cuộc sống" đã viết về câu chuyện của một người lạc đường. Người bất hạnh này một mình vật lộn trong vùng hoang dã, đói khát, mệt mỏi, cô đơn, tuyệt vọng, cùng với một con sói già cũng đói khát và mệt mỏi như anh ta, luôn đi theo anh ta, chờ anh ta gục ngã để ăn thịt. Tuy nhiên, cuối cùng không phải sói ăn thịt anh ta, mà là anh ta ăn thịt sói.

Kết thúc của tiểu thuyết là, người này cuối cùng cũng trở lại thuyền, ăn rất nhiều, béo lên rất nhiều. Anh ta liên tục ăn, ăn xong lại đi khắp nơi thu thập bánh mì. Anh ta thu thập rất nhiều bánh mì, nhét đầy mọi góc ngách trong khoang thuyền, mặc dù bánh mì đã khô, vụn, anh ta vẫn thu thập không ngừng mỗi ngày.

Khả năng sinh tồn của người nghèo rất mạnh mẽ, ý chí vượt qua khó khăn gian khổ của họ thực sự khiến người ta cảm động, nhưng kết quả cuối cùng của nỗ lực của họ, có lẽ chỉ là một đồng bánh mì khô héo mà thôi.

Người đói khát thường hình thành tư duy đói khát, nắm chặt một miếng bánh mì thì không chịu buông tay, cho dù đã no, vẫn không nhin được mà tích trữ, sợ quay lại những ngày đói khát. Nhưng khi tay đã đầy bánh mì, thì không thể rảnh tay để nắm lấy những thứ khác, kết quả là trong tay nhiều nhất chỉ có vài miếng bánh mì, sẽ không có thứ gì quý giá hơn.

Tầm nhìn hạn hẹp của người nghèo thường nằm ở tư duy đói khát này. Người nghèo sợ nghèo, ngược lại không dám từ bỏ những thứ trước mắt để tìm kiếm lối thoát mới.

Người Nghèo Chỉ Có 1 Quả Trứng

Có một câu chuyện kể ngụ ngôn kinh điển kể về một người đàn ông nghèo, vợ anh ta một hôm mua về một quả trứng. Người chồng nghèo liền nói, nếu dùng quả trứng này để ấp nở ra một con gà, gà lại đẻ trứng, trứng lại nở gà; rồi dùng đàn gà để đổi lấy một con cừu, cừu lớn sinh cừu con; cừu lại đổi lấy bò, bò lớn sinh bò con; bán bò mua đất xây nhà, rồi cưới thêm vợ bé... Nghe đến say mê, người vợ bỗng bừng tỉnh và nổi giận, cầm quả trứng đập vỡ xuống đất, khiến giấc mơ của người chồng tan thành mây khói.

Người đàn ông nghèo đó có thể cả đời sẽ day dứt, hối hận vì đã để lộ suy nghĩ của mình, khiến chút vốn liếng quý giá bị hủy hoại. Nhưng anh ta thực sự không thể nhịn được!

Người nghèo cũng là con người, tất cả những khao khát của người giàu, người nghèo cũng có. Ăn ngon, mặc đẹp, lấy vợ đẹp, đó là những nhu cầu bản năng, tại sao anh ta lại không thể mơ ước cưới thêm vợ bé?! Chỉ là quả trứng còn chưa kịp nở thành gà, thậm chí bản thân quả trứng cũng còn nằm trong tay vợ, mà đã có những giấc mơ huy hoàng như vậy, liệu có phù hợp hay không, thật đáng để suy ngẫm.

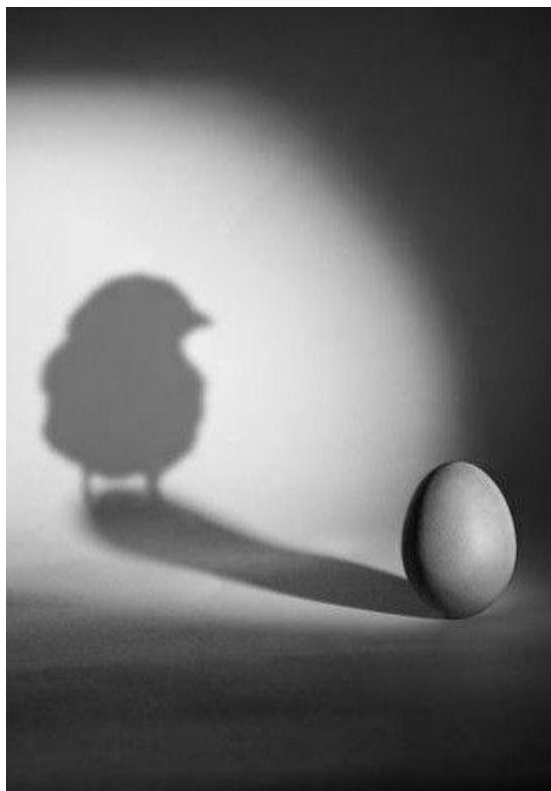
Không thể nói rằng tương lai của người nghèo không có ánh sáng, nhưng sự quanh co, khúc khuỷu của con đường đó cũng cần được người nghèo cân nhắc.

Về mặt lý thuyết, một khi tìm ra được mô hình kiếm tiền, việc vốn tăng theo cấp số nhân cũng không phải là không thể. Nhiều câu chuyện về sự giàu có, như Bill Gates chẳng hạn, ban đầu vốn khởi nghiệp cũng chỉ như một quả trứng. Nhưng trên thế giới có vô số người nghèo, vô số quả trứng, mà Bill Gates chỉ có một. Liệu người tiếp theo có phải là bạn không? **Thật khó nói trước!**

Vốn càng nhỏ, rủi ro càng lớn, khi trong tay bạn chỉ có một quả trứng, dù chỉ chạm nhẹ cũng có thể mất tất cả. Đây chính là điểm yếu của người nghèo.

Điểm xuất phát của người nghèo quá thấp, ngay cả khi bạn đã lên một chuyến tàu tốc hành, nhanh đến mức không thể nhanh hơn, thì sự tăng trưởng của vốn cũng giống như việc lăn một quả cầu tuyết. Khi quả cầu tuyết còn nhỏ, dù bạn có lăn đến điên cuồng, thì so với những quả cầu tuyết lớn, sự phát triển của bạn vẫn thật đáng thương. Cơ sở quá nhỏ, tăng trưởng có hạn, cùng là phát triển theo kiểu lăn, người này tăng gấp đôi so với người kia tăng gấp đôi, kết quả sẽ khác nhau một trời một vực. Hơn nữa, khi thời tiết thay đổi, thứ tan chảy đầu tiên chắc chắn sẽ là bạn. Liệu quả cầu tuyết của bạn có thể lăn lớn hay không, đó là một câu hỏi hóc búa.

Người nghèo thường bắt đầu từ việc kinh doanh nhỏ, muốn biến kinh doanh nhỏ thành kinh doanh lớn, giống như biến một quả trứng thành một đàn bò, có quá nhiều yếu tố, quá nhiều khâu ở giữa, nếu bạn không trải qua toàn bộ quá trình, bạn sẽ không nắm bắt được tính khí của sự giàu có, bạn sẽ không thể trở thành người giàu thực sự, ngay cả khi đột nhiên có được một khoản tài sản lớn, bạn cũng không thể tiêu xài nó một cách khôn ngoan.

Nhiều khi, sự giàu có cũng là một áp lực. Những người thợ lặn đều biết, nếu lặn xuống sâu, rất có thể sẽ bị chảy máu thất khiếu. Đây tuyệt đối không phải là lời đe dọa!

Người Nghèo Ở Vị Trí Bất Lợi

Trong hầu hết văn hóa các nước, việc sắp xếp chỗ ngồi khi ăn uống, uống trà, hay họp hành đều có những quy tắc nhất định.

Người có địa vị cao sẽ ngồi ở vị trí thượng đầu, lưng tựa vào tường, đối diện với cửa chính. Vị trí này cho phép họ quan sát toàn cảnh, không phải lo lắng về những gì diễn ra phía sau, dễ dàng nắm bắt tình hình chung.

Ngược lại, người có địa vị thấp buộc phải ngồi ở vị trí hạ đầu, hoàn toàn bất lợi so với vị trí thượng đầu. Họ không thể nắm bắt tình hình, khi thức ăn được dọn lên cũng phải cẩn thận tránh né để không bị đổ lên đầu.

Người nghèo cũng tương tự như vậy, luôn phải chịu thiệt thòi. Khi nguy hiểm ập đến, họ là những người đầu tiên gánh chịu hậu quả. Khi có lợi ích, họ lại là những người hưởng lợi sau cùng. Đây là điều khó tránh khỏi, ai cũng muốn ngồi ở vị trí thượng đầu, nhưng không phải ai cũng có thể. Nếu không cân nhắc kỹ tình hình thực tế mà cứ cố chấp ngồi vào vị trí đó, dù không bị mời xuống, cuối cùng cũng sẽ khiến mọi người khó chịu.

Địa vị của người nghèo quyết định họ là kẻ yếu, không có những điều kiện thuận lợi như người giàu. Vì vậy, mỗi khi xã hội biến động, họ là những người chịu thiệt hại nặng nề nhất. Mỗi khi cơ hội đến, kể cả những cơ hội dành riêng cho người nghèo, họ cũng chỉ nhận được phần rất nhỏ. Nhìn lại lịch sử các cuộc cách mạng, ngoài một số ít người vinh quy bái tổ, đa số người nghèo, với tư cách là một tầng lớp, cuối cùng vẫn là người nghèo.

Người nghèo muốn trở nên giàu có phải dựa vào nỗ lực lâu dài qua nhiều thế hệ, có vậy mới đạt được sự giàu có lâu dài.

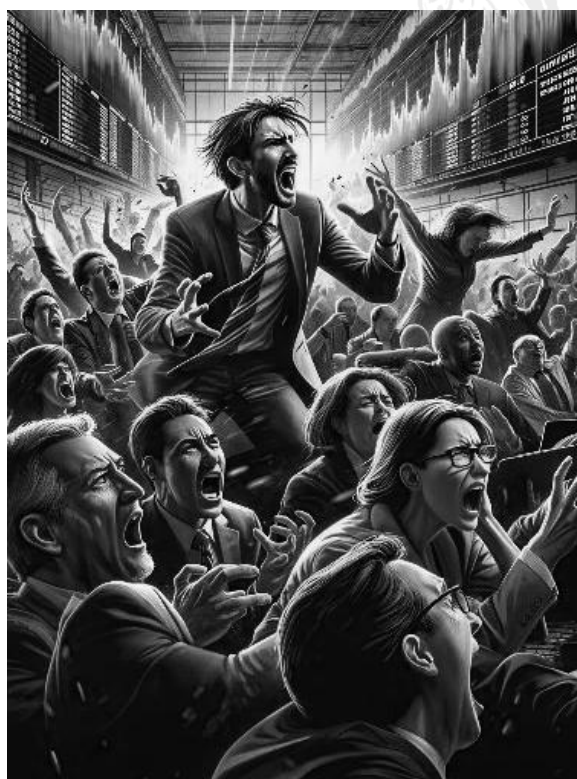
Người Nghèo Là Kẻ Yếu Mãi Mãi

Trên thị trường chứng khoán, các nhà đầu tư nhỏ lẻ luôn đồng tai nghe ngóng thông tin, hy vọng “ăn theo” các nhà đầu tư lớn, nhưng kết quả thường bị họ dắt mũi, trở thành con mồi béo bở.

“Nhà đầu tư lớn” trên thị trường chứng khoán, nói trắng ra, chính là những người có khả năng khuấy đảo thị trường, là các tổ chức, nhà đầu cơ, hay chính bản thân công ty niêm yết. Mục tiêu của họ khi tham gia thị trường chỉ có một, đó là kiếm tiền.

Vậy ai sẽ là người mất tiền? Thị trường chứng khoán không phải là nơi in tiền, nó chỉ là nơi dòng tiền luân chuyển. Tiền hoặc là từ túi bạn chảy sang túi họ, hoặc là từ túi họ chảy sang túi bạn. Từ lâu đã có những lời đồn đại về cách thức kiếm tiền của các nhà đầu tư lớn, đó là “nuôi, dụ, xả”, giống hệt như cách đối phó với con mồi. Trong bối cảnh ai cũng muốn kiếm tiền, ai là người dễ bị “nuôi, dụ, xả” nhất? Câu trả lời đã quá rõ ràng.

Có rất nhiều người viết sách, viết bài hướng dẫn các nhà đầu tư nhỏ lẻ cách đối phó với các nhà đầu tư lớn, tóm lại là hai phương pháp: phân tích cơ bản và phân tích kỹ thuật. Tuy nhiên, với một người lao động bình thường, tiền không nhiều và phải đi làm đúng giờ, lấy đâu ra thời gian để nghiên cứu hàng núi tài liệu, để phán đoán động thái của các nhà đầu tư lớn, để đấu trí với những chuyên gia được đào tạo bài bản, và phải đưa ra quyết định trong tích tắc?

Khiêu vũ với sói, khả năng lớn nhất là bị sói ăn thịt.

Nhà đầu tư nhỏ lẻ và nhà đầu tư lớn, hai bên hoàn toàn không cùng đẳng cấp, không chỉ đơn giản là sự khác biệt giữa cánh tay và cái đùi. Địa vị khác nhau, năng lực khác nhau, môi trường và điều kiện hoạt động khác nhau, thông tin mà hai bên tiếp cận được vĩnh viễn là bất đối xứng.

Những gì họ biết bạn không biết, những gì bạn biết họ đã biết từ lâu. Biểu đồ giá cả nói lên tất cả, bạn chỉ có thể đoán mò nguyên nhân từ kết quả đã được thể hiện ra. Đến khi bạn hiểu ra, mọi chuyện đã an bài, bạn không còn cơ hội để phản kháng.

Không chỉ trên thị trường chứng khoán, mà ở hầu hết các thị trường khác, người nghèo với tư cách là nhà đầu tư, đều ít nhiều ở thế yếu. Sự bất đối xứng về thông tin khiến bạn không thể đánh giá được rủi ro, luôn ở trong tình trạng bị bóc lột. Bản thân năng lực hạn chế cũng khiến bạn không thể cạnh tranh với những “sát thủ” chuyên nghiệp đang thao túng khối tài sản khổng lồ. Họ là một tập thể, sống bằng nghề này, nếu không có bạn mất mát thì họ không có lý do để tồn tại.

Kẻ yếu trên thị trường chứng khoán là nhà đầu tư nhỏ lẻ, kẻ yếu trong xã hội là người nghèo. Người nghèo dễ bị bắt nạt, một phần vì tầm nhìn hạn hẹp, mặt khác cũng do địa vị yếu thế của họ.

Người Nghèo Là Nền Tảng Của Xã Hội

Cá lớn nuốt cá bé, cá bé nuốt tôm, tôm nuốt bùn. Người nghèo chính là bùn, nằm ở cuối chuỗi thức ăn.

Nhưng người nghèo lại là nền tảng của toàn bộ hệ sinh thái. Không có bùn thì không có tôm, không có tôm thì không có cá bé, không có cá bé thì cá lớn cũng không sống nổi.

Bùn là thứ thấp hèn nhất. Mùa xuân đến, muôn hoa đua nở, trên thân bùn chỉ thêm vài dấu chân dẫm lên. Mùa đông đến, gió lạnh thổi, bùn lại trở thành nơi trú ẩn cho sự sống. Rễ cây ẩn mình trong lòng đất ngủ đông, động vật trốn trong hang đất ngủ đông, còn bùn thì phơi mình ra, lặng lẽ chịu đựng.

Sự náo nhiệt chẳng bao giờ liên quan đến bùn, cũng như cái gọi là dòng chảy chính chẳng liên quan đến người nghèo. Trên thế giới, hễ xảy ra tai họa, dù là thiên tai hay nhân họa, những người chịu thiệt hại nặng nề nhất luôn là người nghèo. Còn những điều tốt đẹp, có lợi thì luôn bị người giàu nhanh chân chiếm mất.

Bùn là thứ nhỏ bé. Ở chợ hoa, đất mùn được đào từ trong rừng ra - loại đất mà chỉ cần trộn vào đất trồng cây nghèo dinh dưỡng nhất thì cũng không cần bón phân - thứ đất thực sự màu mỡ, cũng chỉ có giá vài nghìn một cân. Còn những cây cảnh quý giá được nó nuôi dưỡng, có cây nào chỉ đáng giá từng ấy tiền? Nhưng nếu thiếu đất, cây cảnh có thể sinh trưởng được không? Vạn vật sinh trưởng nhờ mặt trời, vạn vật sinh trưởng cũng nhờ đất. Mặt trời đã nhận được quá nhiều lời ca tụng, còn đất thì đến nay vẫn không có tiếng tăm gì.

Người nghèo cũng nhỏ bé, nhiều hơn một người hay ít hơn một người thực sự không quan trọng, nhưng người nghèo lại là nền tảng của xã hội. Không có người nghèo, ai cũng sẽ sống không tốt.

Người Nghèo Là Một Loại Tài Nguyên

Trên thế giới này, không phải người giàu cứu vớt người nghèo, không có người giàu thì Trái Đất vẫn quay. Ngược lại, người nghèo mới chính là nền tảng kinh tế của xã hội.

Người nghèo là một tập thể khổng lồ. Nhu cầu về ăn, mặc, ở, đi lại, giải trí, văn hóa,... của họ tạo nên nhu cầu to lớn của xã hội. Người nghèo không chỉ là lực lượng lao động, họ vừa là người sản xuất, vừa là người tiêu dùng cuối cùng. Người nghèo cũng là một thị trường lớn, khiến các nhà tư bản thêm thuồng. Nếu để tất cả người nghèo biến mất khỏi Trái Đất trong một đêm, không những nền kinh tế không thể phồn vinh, mà cả Trái Đất cũng sẽ trở nên hoang tàn.

Người nghèo cũng là một loại tài nguyên, quý giá như dầu mỏ, rừng cây, hay tiền tệ. Dù tài nguyên là để bị lợi dụng, bị hưởng thụ, không thể tự quyết định điều gì, nhưng giá trị của nó khiến người ta không thể không trân trọng.

Người nghèo là lực lượng lao động và thị trường của người giàu, nước nghèo cũng là nơi tiêu thụ sản phẩm và cung cấp nguyên liệu cho nước giàu. Rất nhiều trường hợp, toàn bộ quy trình sản xuất sản phẩm được thực hiện tại địa phương của người nghèo, nhưng lợi nhuận lại chảy vào túi người giàu. Họ dùng nguyên liệu, lao động, và thị trường của bạn, kiếm tiền từ bạn, lại còn tỏ vẻ khinh thường bạn, thậm chí còn tuyên bố là họ đã tạo công ăn việc làm cho bạn, còn bạn thì cảm kích đến rơi nước mắt!

Người nghèo như cát rời rạc, giống như trên thị trường chứng khoán, tổng số tiền của các nhà đầu tư nhỏ lẻ cộng lại chắc chắn lớn hơn bất kỳ nhà đầu tư lớn nào, nhưng họ không thể gộp lại, vì vậy nhà đầu tư lớn mới trở thành nhà đầu tư lớn, khuấy đảo thị trường, kiếm tiền từ các nhà đầu tư nhỏ lẻ.

Xã hội chúng ta luôn dùng ánh mắt tôn kính nhìn người giàu bỏ thí chút tiền lẻ cho người nghèo. Thực tế, đây không phải là tấm lòng cao thượng của người giàu, mà là họ hiểu rằng toàn bộ xã hội là một chuỗi sinh học, “lấy của dân, dùng cho dân”, nói nôm na là “lấy mỡ nó rán nó”. Nếu trên đời này không còn người nghèo, thì người giàu cũng không sống nổi.

Người nghèo là tài nguyên, rất nhiều khi là tài nguyên vô cùng quan trọng, họ không chỉ là lực lượng lao động, là thị trường, mà còn là sự bảo đảm an ninh. Không chỉ những người bảo vệ ở khu nhà giàu, người gác cổng ở câu lạc bộ của người giàu, mà toàn bộ đất nước, toàn thể nhân dân (bao gồm cả người giàu), đều do người nghèo dùng máu thịt của họ để bảo vệ.

Chúng ta có thể sống yên ổn trong môi trường hòa bình, chỉ riêng điều này thôi, người giàu và tất cả những người sống trong môi trường này đều nên cảm ơn người nghèo.

Người nghèo và người giàu nương tựa vào nhau, thực tế cộng đồng quốc tế hiểu rõ quy luật này nhất, vì vậy mới thường xuyên có chuyện nước giàu xóa nợ cho nước nghèo, hay viện trợ kinh tế,... Cùng sống trên một hành tinh, chúng ta phải chung sống hòa bình. Giống như con người đã học được cách bảo vệ thiên nhiên, hiểu rằng nếu trên Trái Đất này không còn động vật cấp thấp, thì động vật cấp cao sẽ không chỉ đơn giản là cô đơn.

Người nghèo cũng là môi trường sống của người giàu, người nghèo cũng là một loại tài nguyên quý giá. Vì vậy, người nghèo khi nhận sự giúp đỡ của người giàu cũng đừng nên quá cảm kích, bạn hoàn toàn có thể ngẩng cao đầu, thản nhiên đón nhận, đó vốn là thứ bạn đáng được hưởng!

Người Nghèo Bị Chi Phối

Có một bộ phim tài liệu về loài sư tử biển, kể về mùa sinh sản, rất nhiều sư tử biển đến một hòn đảo nhỏ. Thông thường, một con sư tử biển đực trưởng thành khỏe mạnh sẽ sở hữu vài con cái trưởng thành và con của chúng. Chúng tụ tập lại với nhau, trông chẳng khác gì một đám địa chủ, dẫn theo vợ con, nhàn nhã phơi nắng, một bức tranh an cư lạc nghiệp.

Bỗng nhiên, một con sư tử biển đực phát hiện có sự chuyển động trên biển, những con khác cũng phát hiện ra. Đám địa chủ trên đảo bắt đầu lo lắng, cảnh giác nhìn ra biển. Trên mặt biển là một đám chấm đen nhỏ li ti, càng lúc càng gần, dần dần có thể nhìn rõ, đó là đầu của những con sư tử biển khác.

Đây là những con sư tử biển đực trẻ tuổi hơn, chúng chưa lập gia đình, chưa có vợ, giờ đây đang hùng hổ tiến về phía hòn đảo nhỏ này.

Lúc này bạn sẽ hiểu ra cái tên của bộ phim hay đến mức nào! Cái gì gọi là “thiếu niên tráng”? Chính là tràn đầy dũng khí, hùng dũng oai vệ! Chúng tràn đầy năng lượng, chúng chẳng có gì, chúng muốn có vợ, chúng muốn đi quyết đấu! Cảm giác nguy hiểm của những con sư tử biển già là điều dễ hiểu.

Đám đầu đen kịt kia, nhấp nhô gần hòn đảo, những con sư tử biển già cũng rời vợ con, ra bờ biển sẵn sàng nghênh chiến. Hai bên đôi đầu, một bên hăng hái, một bên trầm tĩnh, chuyện gì đến sẽ đến, tất cả đều đang chờ đợi.

Đột nhiên, không biết là tín hiệu gì, đám sư tử biển trẻ dưới biển đồng loạt lao lên bờ, thực sự là một trận huyết chiến!

Trận đại chiến sau đó diễn ra long trời lở đất, cắn xé đến mức trời đất tối sầm. Có “địa chủ” hy sinh, có “thiếu niên tráng” bỏ mạng, những con cái ở hậu phương có con bị cướp đi, có con chen chúc trên những tảng đá, chờ đợi kết quả.

Bộ phim kết thúc, mặt biển lại trở nên yên bình. Đám sư tử biển trẻ rời đi, có con giao phối thành công, để lại gene của mình, có con uổng công kích động, đành phải đợi sang năm.

Lời bình: Cứ mỗi năm, câu chuyện tương tự lại diễn ra ở đây. Một bộ phim về động vật, có thể xem như một câu chuyện ngụ ngôn về con người.

Đối với động vật, điều quan trọng nhất chỉ có hai, một là sinh tồn, hai là sinh sản. Cả hai điều này đều cần chiếm hữu tài nguyên. Chỉ có chiếm hữu được càng nhiều tài nguyên, mới có thể đảm bảo sự phồn vinh cho bản thân và thế hệ sau.

Đây là bản năng! Không có bản năng này, chỉ có bị đào thải. Vì vậy, con người không thể không tham lam. Con người xét cho cùng cũng là một loài động vật.

Nếu như động vật chỉ nhận thức về tài nguyên ở mức độ thức ăn và bạn tình, thì đối với con người, phạm vi của tài nguyên đã được mở rộng đến vô hạn, từ hữu cơ đến vô cơ, từ vật chất hữu hình đến ý thức vô hình, bao gồm kiến thức, tư tưởng, thông tin,... Ngay cả Trái Đất cũng không thể thỏa mãn lòng tham của con người, xúc tu của con người đã vươn tới vũ trụ. Đồng thời, vì con người có khả năng tạo ra của cải, nên bản thân con người cũng trở thành một phần của tài nguyên, hơn nữa còn là phần quan trọng, vì vậy trong quản lý doanh nghiệp mới có khái niệm “nhân lực”.

Bạn muốn trở thành “nhân lực”, hay là người chi phối tài nguyên?

Con người không thỏa mãn với hoàn cảnh của mình, thường không phải vì ba bữa cơm không đủ no, mà là không cam tâm bị người khác chi phối. Họ cũng muốn có nhiều lãnh địa hơn, nhiều tài nguyên hơn, cũng muốn có nhiều quyền chi phối hơn.

Trong xã hội loài người, những người nắm giữ quyền chi phối trong một phạm vi nhất định, nhỏ thì là cha mẹ, lớn thì là ông chủ, quan chức,... nói chung là những người “đứng đầu”. Họ giống như những con đầu đàn trong thế giới động vật, lãnh địa càng lớn, quyền chi phối càng lớn, thì cuộc sống càng thành công.

Tại sao có người thà làm đầu gà chứ không làm đuôi phượng? Một con gà tuy nhỏ bé, nhưng ngũ tạng lục phủ đầy đủ, là một sinh mệnh độc lập, có cá tính riêng. Đầu gà có thể quyết định lối sống của một con gà. Còn đuôi phượng chỉ là kẻ phụ thuộc cao cấp. Dù một trưởng phòng ở công ty lớn thường oai hơn chủ tịch công ty nhỏ, nhưng đuôi phượng chỉ đóng vai phụ, bị chi phối bởi đầu phượng, phục vụ cho toàn thể, tuy cũng có tác dụng của nó, nhưng không phải là then chốt.

Ai cũng muốn làm “đầu”, dù là đầu gà hay đầu phượng, thế giới mới luôn tràn ngập đấu tranh. Đây cũng là quy luật tự nhiên.

Người Nghèo Không An Toàn

Người nghèo chỉ có một cái bát vỡ, người giàu có cả núi tài sản, người ta thường nghĩ rằng người giàu dễ bị mất mát hơn. Nhưng sự thật là Diêm Vương không chê quý nghèo, ngay cả người ăn mày, nhặt rác, trong tay chỉ có nửa cái bánh nướng, cũng có thể bị người đói hơn cướp đi.

Người nghèo ít tiền, nên khả năng phòng vệ cũng kém. Mỗi thành phố đều có những khu nhà sang trọng, nơi ở của các đại gia. Những kẻ ghen tị chắc chắn không ít, nhưng với cửa sắt kiên cố, bảo vệ tuần tra, camera hồng ngoại giám sát, thì kẻ xấu nào dám ra tay?

Ở các thành phố lớn, hiếm ai chưa từng bị mất xe đạp, nhưng mất ô tô thì không nhiều. Mất ô tô là chuyện lớn, sẽ kinh động đến rất nhiều người, cuối cùng có thể phá án. Kể cả không tìm lại được, thì thiệt hại cũng có công ty bảo hiểm gánh vác, không ảnh hưởng gì nhiều đến họ. Nhưng mất một chiếc xe đạp, ai thêm quan tâm! Đối với người nghèo, một chiếc xe đạp cũng là một khoản tài sản không nhỏ.

Vua chúa thời xưa ở trong cung lâu ngày cũng muốn ra ngoài hít thở không khí, tận hưởng chút tự do của người bình thường, nên cải trang thành dân thường, gọi là “vi hành”. Người nghèo nghe nói vậy, không khỏi tự an ủi, mình nghèo thì nghèo, nhưng tự do tự tại, đến vua cũng phải ghen tị.

Nhưng họ quên mất, gánh nặng của họ lại rất cụ thể, môi trường sống của người nghèo kém xa người giàu. Hoàng thượng dù có thay đổi quần áo, thì vẫn là hoàng thượng, bên cạnh luôn có một đám vệ sĩ, phía sau có công công đi theo, trong túi luôn có đầy đủ tiền bạc. Ông ta với tâm trạng tò mò, vô tư đi trải nghiệm cái gọi là “cảnh khổ của dân gian”, giống như người thành phố bây giờ, mang theo dao đa năng Thụy Sĩ, mặt nạ phòng độc, la bàn, nước khoáng,... đến vùng quê cách thành phố hai mươi cây số để cảm nhận “nỗi khổ”, dù có ăn một bữa cơm rau dưa ở nhà nông, cũng chỉ là để “hỗ trợ tiêu hóa” mà thôi.

Khổ của người nghèo, chỉ người nghèo mới hiểu. Sống lâu trong môi trường hỗn loạn, vô trật tự, đầy bạo lực, người nghèo cũng có triết lý sống riêng của mình.

Người nghèo thường không tin vào luật pháp, “chế độ là chết, nhưng người thực thi chế độ là sống”. Về lý thuyết, luật pháp được đặt ra để duy trì trật tự, bảo vệ kẻ yếu, nhưng trên thực tế, cả việc lập pháp lẫn chấp pháp, người giàu đều được hưởng lợi nhiều hơn. Ở các nước phát triển, cứ một thời gian, trong các thành phố thường xuyên có tin tức, công nhân nhập cư không đòi được tiền lương thì đi nhảy lầu. Xét về mặt pháp luật, rõ ràng đây là hành động không phù hợp. Nhưng với tư cách là công nhân nhập cư, họ có đủ khả năng để thuê luật sư không? Kể cả có luật sư tốt bụng sẵn sàng giúp đỡ miễn phí, họ có đủ khả năng để chi trả cái giá đắt đỏ về thời gian không? Đối với những người phải lo từng bữa ăn, quy trình tố tụng quá dài dòng, chưa đợi đến khi thắng kiện thì có lẽ đã chết đói. Hơn nữa, cuối cùng có đòi được tiền hay không vẫn là một ẩn số.

Người nghèo thiếu niềm tin vào luật pháp. Trong tâm trí họ, chủ nghĩa thực dụng đã ăn sâu bén rễ. “Kẻ thắng làm vua, kẻ thua làm giặc”, chỉ nhìn kết quả, bất chấp thủ đoạn. Vì vậy, bạo lực trong giới người nghèo đặc biệt đáng sợ.

Ít tài sản thì ít lo lắng, ít lo lắng thì gan lớn, gan lớn thì nhiều ý nghĩ tội lỗi được thực hiện. Khu ổ chuột ở mỗi thành phố đều là nơi trật tự xã hội hỗn loạn nhất, nhưng người nghèo chỉ có thể sống ở đó.

"Người chết vì tiền, chim chết vì môi", tài sản thường là nguồn gốc của tai họa. Nhưng khi tài sản tích lũy đến một mức độ nhất định, con người lại an toàn hơn.

Mở tờ báo ra xem mục tin tức xã hội, bạn sẽ thấy, những người bị giết hại cướp của phần lớn là người nghèo. Số tài sản ít ỏi bị cướp đi kia, trong mắt người giàu thật đáng thương, nhưng thực sự có người phải bỏ mạng vì nó, sự thật là như vậy đấy.

Người nghèo đáng thương, khả năng tự bảo vệ mình của họ còn khó khăn hơn người giàu rất nhiều.

Người Nghèo Dễ Bị Lừa

Những kẻ lừa đảo trên đường phố thường nhắm vào người già và người nghèo. Rất khó để tưởng tượng một người giàu lại bị những trò bịp bợm ở các góc khuất như đoán bài, ném vòng, đổi đô la, bán đồ cổ gia truyền,... lừa gạt.

Lý do con người bị lừa, thường là vì tham lam, vì có ý đồ riêng, hoặc vì sợ hãi, bị người ta lợi dụng. Người giàu thực sự đều có nguồn thu nhập riêng, không cần phải mơ tưởng đến những khoản “tiền trời ơi đất hỡi” này. Người giàu thực sự phần lớn đều là những người từng trải, hiểu biết, đã tôi luyện cho mình con mắt tinh tường, nếu không thì tài sản của họ làm sao tích lũy được, làm sao giữ gìn được?

Trên báo chí thường xuyên có đủ loại quảng cáo làm giàu, nói rằng bạn không cần nhiều tiền, không cần tay nghề cao, cũng không cần vất vả chạy chợ, chỉ cần ngồi nhà mà mò là có thể phát tài. Trên đời này làm gì có chuyện dễ dàng như vậy! Những cái bẫy được thiết kế tinh vi này, chỉ có những người nghèo ít trải nghiệm và khao khát làm giàu mới dễ dàng sập bẫy.

Trên đời này người thông minh đầy rẫy, nếu có một ngành nghề lợi nhuận cao mà rủi ro thấp, thì không cần ai kêu gọi, mọi người cũng sẽ đổ xô vào, kết quả là ngành nghề đó nhanh chóng bão hòa, tỷ suất lợi nhuận giảm mạnh. Vốn là dòng chảy, giống như sông hồ biển cả, dù đáy có gồ ghề cao thấp ra sao, mặt nước vẫn luôn bằng phẳng. Dòng chảy tài sản của toàn xã hội cũng vậy, bất kể ngành nghề nào, tỷ suất lợi nhuận đầu tư cuối cùng cũng sẽ tiệm cận một giá trị trung bình.

Một việc nếu có thể kiếm được nhiều tiền, mà lại không có ai cạnh tranh, chỉ có thể nói rõ rủi ro quá lớn, khiến các nhà đầu tư khác e ngại. Chuyện ngồi mát ăn bát vàng là không có, rủi ro và lợi nhuận luôn tỷ lệ thuận với nhau.

Thực ra, bất kỳ trò lừa đảo nào cũng có sơ hở, bạn chỉ cần nghiên cứu kỹ, sẽ phát hiện ra trong toàn bộ sự việc luôn có những yếu tố bạn không thể kiểm soát, hơn nữa lại là những khâu then chốt, dễ xảy ra vấn đề là chết người. Đó chính là sự tính toán kỹ lưỡng của người khác! Người nghèo lại bị kết quả tốt đẹp ảo tưởng kia cám dỗ, mà bỏ qua rủi ro trong đó.

Người nghèo chưa từng lăn lộn trên thị trường vốn, không hiểu đặc tính của vốn là không tìm kiếm gì ngoài lợi nhuận, họ cứ nghĩ người ta tốt bụng, đến để giải phóng họ, kích động quá nên quên mất mình cũng đang đầu tư. Số tiền bỏ ra tuy không phải là con số thiên văn, nhưng cũng là tích góp cả đời, gần như là toàn bộ gia sản.

Một tỷ phú, nếu cũng bỏ ra toàn bộ gia sản, tức là đầu tư hàng tỷ đồng, liệu họ có không cẩn thận khảo sát, luận chứng, đưa ra phương án hoàn hảo rồi mới ra tay không? Người nghèo thì lại chủ quan, đầu óc nóng lên là lao vào, đến khi phát hiện ra mình bị lừa, thì người ta đã cao chạy xa bay, bạn ngoài việc kêu trời than đất ra thì còn biết làm gì!

Vốn dĩ việc tích lũy ban đầu của người nghèo đã khó, bị lừa như vậy một lần trong đời, có thể sẽ không bao giờ ngóc đầu lên được nữa.

Người Nghèo Lao Động Không Ngừng

Về lý thuyết, nông dân là vĩ đại nhất, vì dù vĩ đại đến đâu thì con người cũng phải ăn, mà nông dân chính là người sản xuất ra lương thực. Thế nhưng, những người nông dân vĩ đại nhất lại chính là những người nghèo nhất, hèn kém nhất.

Tại sao?

Giá trị của một thứ được quyết định bởi độ khan hiếm của nó, chứ không phải bởi tầm quan trọng của nó. Ánh sáng mặt trời là thứ quan trọng nhất đối với con người, nhưng vì nó có sẵn, thậm chí không cần vươn tay ra cũng có thể tự nhiên có được, nên ánh sáng mặt trời chẳng đáng giá một xu.

Lương thực tuy được sản xuất từ tự nhiên, là một tài nguyên quý giá, nhưng để tài nguyên này được con người sử dụng, thì không thể thiếu lao động của con người. Vì vậy, tài nguyên quý giá nhất không phải là vật, mà là con người, chỉ có con người mới có thể hiện thực hóa việc sử dụng tài nguyên vật chất.

Người giàu phần lớn là những người quản lý con người, tức là những người sở hữu nhiều tài nguyên hơn. Nếu tài nguyên con người có giá trị hơn tài nguyên vật chất, thì người lợi dụng con người sẽ giàu có hơn người lợi dụng vật chất.

Châu Mỹ có một loài kiến tên là kiến tàng hình, chúng không tự lao động mà sống bằng cách cướp bóc. Chúng tấn công tổ kiến lân cận, không chỉ cướp đi thức ăn của người ta, mà còn bắt đi một đám tù binh, biến họ thành nô lệ của mình. Số phận của những nô lệ này rất bi thảm, nhưng vì để sống, chúng làm đủ mọi việc, cho đến khi quen với việc bị nô dịch, trở nên chăm chỉ như ở bộ lạc cũ của mình.

Điều khiến người ta khó tin hơn nữa là, mỗi lần cướp bóc, kiến tàng hình không phá hủy hoàn toàn tổ kiến của đối phương, mà cố tình để lại một lượng kiến đực và kiến cái kha khá, để chúng có thể tiếp tục sinh sản, từ đó đảm bảo nguồn cung nô lệ là vô tận, dùng mãi không hết.

Câu chuyện về động vật thường giống như những câu chuyện ngụ ngôn. Những con kiến lợi dụng nô lệ để lao động cho mình, chắc chắn là thông minh hơn, cao cấp hơn, vì nó đã chiếm hữu được tài nguyên lao động có giá trị cao hơn tài nguyên vật chất. Đương nhiên, sự chiếm hữu này phải có điều kiện, không phải ai muốn chiếm hữu là được, trường hợp phổ biến hơn là không chiếm hữu được người khác, mà lại bị người khác chiếm hữu.

Loài kiến nô lệ, lý do khiến chúng bị thảm hơn những con kiến bình thường, là vì chúng không chỉ không sở hữu đối tượng lao động - mảnh đất dưới chân chúng, và thức ăn chúng đang vận chuyển,... - mà ngay cả bản thân chúng cũng thuộc về người khác. Thực tế, khi chúng mất đi đối tượng lao động, đồng thời cũng mất đi chính mình, hai điều này thường tồn tại song song.

Khi của cải trong xã hội loài người tập trung cao độ, khi người lao động và đối tượng lao động bị tách rời, khi nông dân canh tác trên mảnh đất không thuộc về mình, công nhân vận hành máy móc không thuộc về mình, những người lao động trực tiếp tạo ra của cải vật chất này, cũng giống như kiến nô lệ, ý nghĩa của việc tạo ra của cải chỉ còn là để sống.